

ผลการสำรวจของธนาคารโลก : “6 Golden Cities of China”

ปัจจุบันจีนได้ก้าวขึ้นเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจลำดับที่ 4 ของโลก รองจาก สหรัฐฯ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น และกำลังมีบทบาทสำคัญในเวทีโลกมากขึ้นเป็นลำดับ อันเป็นผลจากเศรษฐกิจจีนขยายตัวอย่างร้อนแรงในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยมีเงินลงทุนจากต่างประเทศเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ สืบเนื่องจากจีนมีข้อได้เปรียบในหลายด้าน ทั้งเรื่องที่ดินเป็นตลาดใหญ่ที่สุดในโลกด้วยจำนวนประชากรมากถึง 1.3 พันล้านคน อีกทั้งยังมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ ส่งผลให้ธุรกิจจากทั่วโลกนิยมเข้าไปตั้งฐานการผลิตในจีนทั้งเพื่อจำหน่ายให้ผู้บริโภคในจีนและเพื่อการส่งออก โดยในปี 2548 มีมูลค่าเงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศไหลเข้าจีนสูงราว 79 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 44% จากปีก่อน

ล่าสุดเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2549 ธนาคารโลก (World Bank) ได้เผยแพร่รายงานเรื่อง “China Governance, Investment Climate, and Harmonious Society : Competitiveness Enhancements for 120 cities in China” ซึ่งเป็นผลจากการสำรวจข้อมูลจากบริษัทต่าง ๆ ทั้งบริษัทท้องถิ่นและบริษัทต่างชาติ จำนวน 12,400 บริษัท ที่ตั้งอยู่ใน 120 เมืองทั่วประเทศจีน (ไม่รวมเมืองในเขตปกครองตนเองทิเบต) พบว่าพื้นที่ในแถบตะวันออกเฉียงใต้ ของจีน เป็นพื้นที่ที่น่าลงทุนมากที่สุด โดยธนาคารโลกได้จัดอันดับเมืองที่เป็น “Golden Cities” หรือ “เมืองที่น่าลงทุนที่สุด” ของจีน ด้วยการพิจารณาจากปัจจัยสำคัญ 5 ประการ คือ 1) บรรยากาศการลงทุนสำหรับบริษัทจีน 2) บรรยากาศการลงทุนสำหรับบริษัทต่างชาติ 3) ประสิทธิภาพการบริหารงานของรัฐบาลท้องถิ่นสำหรับบริษัทจีน 4) ประสิทธิภาพการบริหารงานของรัฐบาลท้องถิ่นสำหรับบริษัทต่างชาติ และ 5) สภาพแวดล้อมทางสังคม สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการลงทุน ผลปรากฏว่า มี 6 เมือง ที่ได้รับเลือกให้เป็น “Golden Cities” 4 เมืองในจำนวนนี้ ตั้งอยู่ในแถบตะวันออกเฉียงใต้ของจีน และอีก 2 เมือง ตั้งอยู่บริเวณอ่าวป๋อไฮ่ (Bohai Bay)²

นอกจากนี้ ผลการสำรวจดังกล่าวยังพบข้อมูลที่น่าสนใจว่า บริษัทจีนและบริษัทต่างชาติให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมทางการลงทุนที่แตกต่างกันออกไป โดยบริษัทจีนจะให้ความสำคัญกับเรื่องของอัตราภาษี ขั้นตอนการดำเนินการของรัฐบาลท้องถิ่น การคอร์รัปชัน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ขณะที่บริษัทต่างชาติจะให้ความสำคัญกับต้นทุนการคมนาคมขนส่ง พิธีการศุลกากร คุณภาพชีวิตของพื้นที่ในเขตเมือง เป็นต้น

¹ ครอบคลุม 1 เทศบาลนคร คือ เซียงไฮ้ และ 4 มณฑล ได้แก่ เจียงซู เจ้อเจียง ฝูเจี้ยน และกวางตุ้ง โดยมีประชากรรวม 257 ล้านคน มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 21,863 หยวน (ข้อมูลปี 2547)

² ครอบคลุม 2 เทศบาลนคร คือ ปักกิ่ง และเทียนจิน และ 2 มณฑล คือ ซานตง และเหอเป่ย์ มีประชากรรวม 185 ล้านคน มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 17,013 หยวน (ข้อมูลปี 2547)

สำหรับจุดเด่นสำคัญของทั้ง 6 เมือง ที่มีส่วนทำให้ได้รับเลือกเป็น “Golden Cities” พอสรุปได้ดังนี้

เมืองเยียนไถ (Yantai) : มณฑลซานตง (Shandong Province)

- ➡ ตั้งอยู่บริเวณอ่าวบ่โไฮ่ในทะเลเหลือง ติดกับเมืองชิงเต่า มีประชากรราว 6.5 ล้านคน มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 25,183 หยวน ในปี 2547 เศรษฐกิจเมืองเยียนไถขยายตัวสูงถึง 18.8% จากปีก่อน
- ➡ เยียนไถมีท่าเรือหลัก 4 แห่ง และอุตสาหกรรมด้วยทรัพยากรธรรมชาติล้ำค่า ไม่ว่าจะเป็นทองคำ สัตว์น้ำ ผักและผลไม้ ส่งผลให้อุตสาหกรรมหลายประเภทเติบโตอย่างรวดเร็วและกลายเป็นอุตสาหกรรมหลักของเยียนไถ อาทิ การต่อเรือ เหมืองทองคำ รถยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และอาหาร โดยเยียนไถเป็นแหล่งกำเนิดอุตสาหกรรมไวน์ และเป็นผู้ส่งออกผักรายใหญ่อันดับหนึ่งของจีน
- ➡ ในปี 2547 เงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศไหลเข้าเยียนไถมูลค่าราว 2.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปัจจุบันมีบริษัทที่ติดอันดับ “Top Fortune 500 companies” เข้ามาลงทุนตั้งฐานการผลิตในเมืองเยียนไถกว่า 40 บริษัท อาทิ GM, LG, Mitsubishi, Toyota และ TATAL เป็นต้น
- ➡ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2548 รัฐบาลกลางจีนได้ประกาศให้เยียนไถเป็น “Model City for Public Security and Social Stability”

เมืองชิงเต่า (Qingdao) : มณฑลซานตง (Shandong Province)

- ➡ มีประชากรราว 7.3 ล้านคน และมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 29,596 หยวน ในปี 2547 เศรษฐกิจชิงเต่าขยายตัวสูงถึง 16.8% ซึ่งสูงที่สุดในรอบ 10 ปี
- ➡ เป็นเมืองอุตสาหกรรม ภาคอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์และการสื่อสาร เคมีวิศวกรรม ยาง อาหารและเครื่องดื่ม รถยนต์ การต่อเรือ เสื้อผ้าและเครื่องประดับ นอกจากนี้ ชิงเต่ายังมีผลผลิตทางการเกษตรและสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นเมืองท่าสำคัญแห่งหนึ่งที่ใช้ในการขนถ่ายสินค้าระหว่างประเทศของจีน ทำให้ชิงเต่าเป็นเมืองสำคัญทั้งด้านการค้าและการลงทุน โดยเฉพาะการลงทุนใน Qingdao Economic and Tehnological Development Zone (OETDZ), Qingdao High-tech Industrial Development Zone, Qingdao Export Processing Zone และเขตเศรษฐกิจอื่น ๆ อีกหลายแห่ง
- ➡ ในปี 2547 เงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศไหลเข้าชิงเต่าราว 3.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนจากเกาหลีใต้ ฮ็องกง ญี่ปุ่น สหรัฐฯ และไต้หวัน

เมืองซูโจว (Suzhou) : มณฑลเจียงซู (Jiangsu Province)

- ➡ อยู่ใกล้สามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซีเกียง (Yangtze River Delta) มีประชากรราว 6.1 ล้านคน และมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงถึง 66,826 หยวน ซูโจวเป็นเมืองที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 5 ของจีน และใหญ่ที่สุดในมณฑลเจียงซู ในปี 2547 เศรษฐกิจซูโจวขยายตัวสูงถึง 17.6% จากปีก่อน
- ➡ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจซูโจวขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วงกว่า 10 ปีที่ผ่านมา มาจากความพยายามที่จะลดบทบาทของภาครัฐในระบบเศรษฐกิจ โดยได้จัดตั้ง “เขตอุตสาหกรรมซูโจว (Suzhou Industrial Park)” และเขตส่งเสริมการลงทุนอีกหลายแห่งเพื่อส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน
- ➡ ในปี 2548 มีบริษัทต่างชาติและบริษัทสัญชาติจีนดำเนินธุรกิจอยู่ในเขตอุตสาหกรรมซูโจวกว่า 1,300 บริษัท และ 6,500 บริษัท ตามลำดับ ในจำนวนนี้ เป็นบริษัทที่ติดอันดับ “Top Fortune 500 companies” กว่า 50 บริษัท (จากที่เข้ามาลงทุนในซูโจวราว 100 บริษัท) อาทิ Siemens, L'Oréal, Nokia และ Samsung เป็นต้น ทั้งนี้ ซูโจวมีความโดดเด่นในการเป็นฐานการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และการสื่อสารที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยเป็นแหล่งผลิตคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กและกล้องดิจิทัลที่สำคัญในตลาดโลก และเป็นตลาดค้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่สำคัญของจีน
- ➡ ซูโจวมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่งที่ UNESCO จัดให้เป็นมรดกโลก โดยในช่วงที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวในซูโจวกว่าปีละ 20 ล้านคน ทำให้การลงทุนด้านธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องยังมีโอกาสเติบโตอีกมาก

เมืองหางโจว (Hangzhou) : มณฑลเจ้อเจียง (Zhejiang Province)

- ➡ เป็นเมืองหลวงของมณฑลเจ้อเจียง ติดกับทะเลจีนตะวันออก มีประชากรราว 6.4 ล้านคน และมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 39,677 หยวน ในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจเมืองหางโจวขยายตัวสูงกว่า 10% ติดต่อกัน ในปี 2548 เศรษฐกิจหางโจวขยายตัวสูงถึง 12.5%
- ➡ แหล่งรายได้หลักของหางโจว คือ ภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะสิ่งทอ อาหารแปรรูป เครื่องจักร อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม นอกจากนี้ ยังมีแหล่งรายได้สำคัญจากภาคการท่องเที่ยวอีกด้วย เนื่องจากมีวิวทิวทัศน์สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของจีน รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ
- ➡ หางโจวเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งที่สำคัญแห่งหนึ่งในพื้นที่ทางตะวันออกของจีน เนื่องจากตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลจีนตะวันออก (East China Sea) รวมทั้งยังมีสนามบินนานาชาติ

Hangzhou Xiaoshan International Airport โครงข่ายทางหลวงและทางรถไฟที่พร้อม
นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศ โดยในปี 2548 มีเงินลงทุนทางตรง
จากต่างประเทศไหลเข้าหางโจวราว 1.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ปัจจุบันมีบริษัทขนาดใหญ่หลายแห่ง
เข้ามาลงทุนในหางโจว อาทิ Motorola และ Toshiba เป็นต้น

เมืองเส้าซิง (Shaoxing) : มณฑลเจ้อเจียง (Zhejiang Province)

- ➡ มีพื้นที่ติดกับเมืองหางโจว และเซี่ยงไฮ้ มีประชากรราว 4.4 ล้านคน และมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 35,753 หยวน ในปี 2546 เศรษฐกิจเส้าซิงขยายตัวราว 15% จากปีก่อน
- ➡ เส้าซิงมีจุดเด่นในเรื่องการเป็นฐานการผลิตและตลาดค้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่สำคัญของจีน และยังมีแหล่งรายได้สำคัญจากภาคการก่อสร้าง เคมีภัณฑ์ และการท่องเที่ยว โดยมีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญทางประวัติศาสตร์หลายแห่งและมีสะพานโค้งที่ทำจากหินเป็นสัญลักษณ์ของเมือง
- ➡ รัฐบาลเมืองเส้าซิงมีแผนปฏิรูประบบเศรษฐกิจและสังคมให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง ผ่านการดำเนินมาตรการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และผลักดันให้นำเทคโนโลยีขั้นสูงแบบใหม่มาใช้ในการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม เพื่อก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่ภาคธุรกิจ โดยในปี 2546 มีเงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศไหลเข้าเส้าซิงเพิ่มขึ้นถึง 94.6% จากปีก่อน เป็น 740 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

เมืองเซี่ยะเหมิน (Xiamen) : มณฑลฝูเจี้ยน (Fujian Province)

- ➡ มีประชากรราว 2.2 ล้านคน และมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 38,567 หยวน ในปี 2548 เศรษฐกิจเซี่ยะเหมินขยายตัวสูงถึงราว 16% จากปีก่อน
- ➡ อุตสาหกรรมหลักของเซี่ยะเหมิน ได้แก่ สิ่งทอ อิเล็กทรอนิกส์ อาหาร เคมีภัณฑ์ ยางพารา และพลาสติก เป็นต้น
- ➡ นับตั้งแต่ปี 2524 ที่รัฐบาลกลางจีนกำหนดให้เซี่ยะเหมินเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) 1 ใน 4 แห่งแรกของประเทศ ช่วยให้เซี่ยะเหมินสามารถดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศได้ปีละเป็นจำนวนมาก และเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจของเซี่ยะเหมินขยายตัวในระดับสูง โดยในช่วงกว่า 20 ปีที่ผ่านมา ขยายตัวเฉลี่ยถึงปีละ 18% ปัจจุบันมีบริษัทระดับโลก อาทิ DELL, Kodak, Boeing และ Toyota เป็นต้น เข้าไปตั้งฐานการผลิตอยู่ในเซี่ยะเหมินแล้ว ทั้งนี้ ในปี 2548 มีเงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศไหลเข้าเซี่ยะเหมินราว 670 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนจากฮ่องกง ไต้หวัน สหราชอาณาจักร สหรัฐฯ สิงคโปร์ และญี่ปุ่น

- ➡ เซี่ยเหมินเป็นเมืองสำคัญด้านการเงินการธนาคาร รวมทั้งยังเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและกระจายสินค้าแห่งหนึ่งของจีน โดย Xiamen Gaoqi International Airport เป็นสนามบินนานาชาติที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 4 ของประเทศ นอกจากนี้ เซี่ยเหมินยังมีท่าเรือหลักที่สามารถรองรับการขนถ่ายสินค้าที่บรรจุตู้คอนเทนเนอร์ได้ในปริมาณมากเป็นอันดับที่ 7 ของประเทศอีกด้วย
- ➡ เซี่ยเหมินเป็น 1 ใน 10 เมืองของจีน ที่มีศักยภาพในการแข่งขันสูง โดยเฉพาะการแข่งขันด้าน Government Service, Legal System, System Building, Culture Education, Infrastructure และ Market Openness นอกจากนี้ ยังได้รับการขนานนามว่าเป็น “Window of China” เนื่องจากตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลจีนตะวันออก จึงเป็นประตูการค้าและการลงทุนสำคัญ of China” เนื่องจากตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลจีนตะวันออก จึงเป็นประตูการค้าและการลงทุนสำคัญ of China” ของจีนในการเชื่อมโยงสู่ตลาดต่างประเทศ

แผนที่แสดงที่ตั้งของ “6 Golden Cities of China”

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ

มกราคม 2550